

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 76.609/1
van 26 juni 2024

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 oktober 2020 tot regeling van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage voor de personeelsleden van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, wat betreft het gebruik van de eindejaarstoelage voor fietsleasing’

Op 27 mei 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 oktober 2020 tot regeling van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage voor de personeelsleden van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, wat betreft het gebruik van de eindejaarstoelage voor fietsleasing’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 13 juni 2024. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Ilse ANNÉ, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 juni 2024.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

VOORAFGAANDE OPMERKING

2. Rekening houdend met het ogenblik waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht van de regering op het feit dat de verkiezingen van 9 juni 2024 tot gevolg hebben dat de regering sedert die datum en totdat een nieuwe regering is verkozen, niet over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens die de regering in aanmerking kan nemen als ze te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van verordeningen noodzakelijk is.

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3.1. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot het invoeren van de mogelijkheid voor personeelsleden van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, die ten laste zijn van de werkingsuitkeringen, om op vrijwillige basis een gedeelte of het geheel van hun eindejaarstoelage om te zetten in een theoretisch budget voor een fietsleasing.

3.2. Hiertoe voegt artikel 1 van het ontwerp in het besluit van de Vlaamse Regering van 23 oktober 2020 ‘tot regeling van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage voor de personeelsleden van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap’ een artikel 6/1 in, dat in werking treedt op 1 september 2024 (artikel 2). De ingevoegde bepaling stelt de voorwaarden vast waaronder die omzetting mogelijk is.

4. De ontworpen regeling vindt rechtsgrond in de bepalingen die worden vermeld in de rubriek “Rechtsgronden” van de aanhef van het ontwerp.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

5.1. Het ontworpen 6/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 oktober 2020 bepaalt onder welke voorwaarden de personeelsleden van de universiteiten kunnen kiezen voor de omzetting van de eindejaarstoelage in een theoretisch budget waarmee het personeelslid vervolgens kan kiezen voor voordelen in het kader van fietsleasing.

Het ontworpen artikel 6/1, derde lid, 3°, stelt als voorwaarde om te kiezen voor het theoretisch budget voor fietsleasing dat het personeelslid ressorteert onder het wettelijk stelsel van de Belgische sociale zekerheid. Aldus wordt een verschil in behandeling gecreëerd tussen personeelsleden naargelang het socialezekerheidsstelsel waaraan ze onderworpen zijn.

5.2. Gevraagd naar een verantwoording voor de uitsluiting van personen die niet onderworpen zijn aan het Belgisch socialezekerheidsstelsel, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Personeelsleden die niet onder de Belgische sociale zekerheid vallen, hebben vaak maar een tewerkstelling van korte duur. De ervaring in andere sectoren leert dat een fietsleasing maar voordelig is als de volledige leasingtermijn opgebruikt wordt. Als de leasingovereenkomst voortijdig stopgezet wordt, moet er een afkoopsom betaald worden en een verbrekingsvergoeding waardoor de hele kostprijs van de fietsleasing in dat geval duurder uitvalt dan wanneer het personeelslid zelf een elektrische fiets zou gekocht hebben.

Bovendien is het voordeel van het gebruik van de eindejaarstoelage voor het financieren van fietsleasing dat er op het bedrag voor de fietsleasing geen Belgische sociale zekerheid moet betaald worden. Daardoor wordt het brutobedrag van de eindejaarstoelage dat voor de fietsleasing gebruikt wordt, een nettobedrag voor de bekostiging van de fietsleasing.

Om beide redenen is een fietsleasing via het gebruik van de eindejaarstoelage niet voordelig voor personeelsleden die niet onder het wettelijk stelsel van de Belgische sociale zekerheid vallen en is het voor alle partijen het beste deze groep gewoon uit te sluiten van het gebruik van de eindejaarstoelage voor fietsleasing.”

5.3. Deze verantwoording overtuigt niet. In de eerste plaats is het vanuit het oogpunt van de door de ontworpen regeling nagestreefde doelstelling om personeelsleden aan te moedigen om woon-werkverplaatsingen geheel of gedeeltelijk met te fiets te doen niet relevant of de fietsleasing tegelijkertijd ook voordelig is op vlak van sociale zekerheid. Bovendien riskeert de ontworpen bepaling onevenredige gevolgen te hebben voor sommige personeelsleden. Hoewel er ongetwijfeld veel gevallen zijn waarin personeelsleden die niet onderworpen zijn aan het Belgisch socialezekerheidsstelsel geen “voordeel” putten uit de ontworpen regeling, gelet op de samenhang met de Belgische fiscale en sociale zekerheidswetgeving enerzijds en de duur van hun verblijf anderzijds, valt niet uit te sluiten dat er ook gevallen zijn waarin de tewerkstelling niet van korte duur is, bijvoorbeeld in geval van grensarbeid, en waarin het voor het betrokken personeelslid mogelijk wel voordelig zou kunnen zijn om te kiezen voor de omzetting van het budget van de eindejaarstoelage. Op dit punt ontbreekt dus een redelijk verband van evenredigheid tussen de aangewende middelen en zowel het doel als de gevolgen van de maatregel. Tenzij er voor het vastgestelde onderscheid een andere verantwoording voorhanden is, kan de uitsluiting van personen die niet onder de Belgische sociale zekerheid ressorteren geen doorgang vinden.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Ilse ANNÉ

Marnix VAN DAMME